

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA ACADEMIA,
MARIBOR

DIPLOMSKO DELO

RADIJSKA OKROGLA MIZA: Študij na višji strokovni šoli kot priložnost v poklicni karieri

Kandidat: Iskender Ilijaz

Študent izrednega študija

Številka indeksa: 11190170003

Program: Medijska produkcija

Mentor: mag. Irena Bedrač

Maribor, julij 2011

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisani Ilijaz Iskender, št. indeksa 11190170003, izjavljam, da sem avtor diplomskega dela z naslovom RADIJSKA OKROGLA MIZA: Študij na višji strokovni šoli kot priložnost v poklicni karieri, ki sem jo izdelal pod mentorstvom mag. Irene Bedrač.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predloženo diplomsko delo izključno rezultat mojega dela;
- sem poskrbel, da so dela in mnenja drugih avtorjev, ki jih uporabljam v predloženi nalogi, navedena oz. citirana skladno s pravili Višje strokovne šole Academia;
- se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del oz. misli kot mojih lastnih – kaznivo po Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah; UL št. 16/2007; (v nadaljevanju ZASP), prekršek pa podleže tudi ukrepom VSŠ Academia skladno z njenimi pravili;
- skladno z 32. členom ZASP dovoljujem VSŠ Academia objavo diplomske naloge na spletnem portalu šole.

Maribor, avgust 2011

Podpis študenta:

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so mi pomagali pri pripravi, zbiranju gradiva in nastajanju te diplomske naloge. Posebej pa bi se rad zahvalil svoji mentorici mag. Ireni Bedrač in ravnateljici mag. Mirjani Ivanuša-Bezjak za spodbude, pravilno usmerjanje in za iskreno nesebično pomoč pri moji diplomski nalogi. Obenem se zahvaljujem Tanji Gregorič za lektoriranje in Boštjanu Kroisu za fotografije. Za moralno podporo, pomoč in potrpljenje skozi celotni moj študij hvala tudi mojemu sinu Arianu, ki je verjel vame in me spodbujal do cilja.

HVALA VSEM!

POVZETEK

Namen te okrogle mize je večja odmevnost in prepoznavnost MIC ACADEMIA-e ter zainteresiranost podjetij za naše diplomante. To odmevnost mislim doseči z internetnim portalom, tako da posneto oddajo naložimo na portal. Zainteresiranost podjetij mislim doseči z zanimivimi vprašanji sodelujočim gostom ter gostom (predstavniki podjetja). Torej z eno razvejano diskusijo med gostom in predstavnikom podjetij, predvidevam, da bomo vzbudili odmevnost in zainteresiranost podjetij. Tudi lokalni mediji bodo poročali o tej okrogli mizi. Upam, da bodo študenti z danimi odgovori in veščo komunikacijo vzbudili pozornost tistim, ki jim je ta okrogla miza namenjena. Nisem pozabil tudi na strokovno pomoč zaposlenim na MIC ACADEMIA-i. Mislim, da smo sposobni to narediti.

Ključne besede: medij, radio, okrogla miza, video kamera, frekvenca, fotograf, ozvočenje, mikrofoni

ABSTRACT

The purpose of this round table is to achieve more exposure and visibility of the MIC Academia e-business and interest for our graduates. This visibility I want to achieve with the Internet portal, so that I will skimmed the award and load it on the portal. I intent to achieve business interest with exciting questions participating guests and the guests (representors of the company). So, with one nationwide discussion between the guests and representatives of business, I suppose, that we will raised the visibility and interest of companies. Local media will also report about that roundtable. I hope that the students will raise the attention with good communication and with answers to those whom this round table is ment for.

I didn 't forget to perform professional assistance to employees at the Academia MIC-i. I think we are capable to do it.

Keywords: media, radio, round table, a video camera, frequency, a photographer, audio, microphone

KAZALO

1 UVOD.....	6
1.1 Opredelitev obravnavane teme	6
1.2 Namen, cilji in osnovne trditve dipl. dela	6
1.3 Predpostavke in omejitve	7
2 ZGODOVINA RADIA	8
2.1 Začetki radia in razvoj Radia Slovenija.....	9
3 RAZDELITEV RADIJSKEGA PROSTORA.....	15
3.1 Jutranji program.....	15
3.2 Dopoldanski program	15
3.3 Popoldanski program	16
3.4 Nočni program	16
4 ODMEVNE RADIJSKE OKROGLE MIZE	18
4.1 Evropa 2020 – serija okroglih miz Radia Študent na teme evropske razvojne strategije	19
4.2 Inovativna Evropa.....	20
4.3 Nova industrijska politika	22
4.4 Analiza okroglih miz	25
5 RADIJSKA OKROGLA MIZA Projekt radijske okrogle mize Študij na višji strokovni šoli kot priložnost v vaši poklicni karieri	26
5.1 Priprava.....	26
5.2 Voditelj	27
5.3 Zbiranje podatkov	28
5.4 Scenarij okrogle mize in vabila.....	29
5.4.1 Vprašanja radijske okrogle mize	30
5.5 Vabilo na okroglo mizo	34
5.6 Tehnična izvedba in podpora	35
6 ZAKLJUČEK	36
7 LITERATURA IN VIRI.....	37

KAZALO SLIK

Slika 1: Radio nekoč.....	8
Slika 2: Prvi Macronijev radio.....	9
Slika 3: Režija.....	14
Slika 4: Pogovor v studiu	17
Slika 5: Tonska miza	24
Slika 6: Tonski tehnik.....	28
Slika 7: Studio	29
Slika 8: Radijska okrogla miza.....	33
Slika 9: Arhiv trakov	33
Slika 10: Okrogla miza.....	35

1 UVOD

1.1 Opredelitev obravnavane teme

Ko sem se odločil za diplomsko nalogo Projekt izvedbe radijske okrogle mize – študij na višji strokovni šoli kot priložnost v vaši poklicni karieri, sem imel v mislih prenesti nekatera svoja razmišljanja o Višji strokovni šoli Academia Maribor oz. šolanju v tem centru (o vseh programih, ki se izvajajo v njem) in o priložnosti v delovni karieri diplomantov v izbranem poklicu. Hkrati je moj cilj s to okroglo mizo doseči čim večjo odmevnost in prepoznavnost Višje strokovne šole Academia in seveda pritegniti pozornost podjetij za naše študente oz. diplomante.

Za odmevnost takšne okrogle mize je potreben medij. Eden od mnogih je radio in po mojem mnenju je ta medij odmeven in neposreden do poslušalcev. S tematiko, ki sem jo izbral, in vprašanji, ki jih bom zastavljal gostom na okrogli mizi, predvidevam, da bom dosegel tisto, kar sem si zastavil v naslovu diplomske naloge, in spodbudil zanimanje podjetij za naše diplomante.

Za takšno formacijo sem se odločil, ker se glavni akterji v njej soočajo med seboj in s tem dobimo bolj verodostojen odgovor na vse tisto, kar smo si zastavili za cilj oz. to okroglo mizo.

1.2 Namen, cilji in osnovne trditve dipl. dela

Namen te okrogle mize je večplasten: 1.) večja odmevnost in prepoznavnost Višje strokovne šole Academia-e; 2.) zainteresiranost podjetij za diplomante medijske produkcije int 3.) priložnost študentov, da se izkažejo s praktičnim delom (pripravo radijske okrogle mize); 4.) priložnost bodočih študentov, da o študiju pridobijo podrobnejše informacije.

Odmevnost oddaje nameravam doseči z internetnim portalom, lokalno TV in tiskom. Zainteresiranost podjetij mislim doseči z zanimivimi vprašanji sodelujočim gostom ter gostom (predstavniki podjetja). Torej z eno razvejano diskusijo med gostom in predstavnikom podjetij, predvidevam, da bomo vzbudili odmevnost in zainteresiranost podjetij. Tudi lokalni mediji bodo poročali o tej okrogli mizi. Upam, da bodo študenti z danimi odgovori in večšo komunikacijo vzbudili pozornost tistim, ki jim je ta okrogla miza namenjena. Nisem pozabil tudi na strokovno pomoč zaposlenim na Višji strokovni šoli Academia-i. Prepričan sem, da smo sposobni to narediti.

1.3 Predpostavke in omejitve

Največja omejitev pri izvedbi te okrogle mize je moderator (radijski govorec), ki mora biti strokovno podkovan za vodenje tovrstnih okroglih miz z raznovrstno, saj gre tukaj za čim boljše predstavitev diplomantov in njihovo bodočo kariero. Pomemben je izbor besed pa tudi način kako jih izgovorimo, poudarimo in povežemo v celoto.

2 ZGODOVINA RADIA

Prihodnost medija, ki je vrhunec doživel v prvi polovici 19. stoletja, se morda zdi nejasna, a pot, ki jo je prehodil, jasno nakazuje, da ne bo tako zlahka odpisan.

Nekoč so bili veliki in težki, danes so majhni, kompaktni in v vsakdanjem življenju skoraj neopazni. Govorimo o mediju oz. napravi, ki je preprosto integrirana v človekov vsakdan in je bila včasih simbol svobode govora in razširjanja informacij. Diktatorski voditelji so ga uporabljali zato, da so z njim nagovarjali množice in širili svojo ideologijo, vmes so mu s pojavom televizije napovedovali smrt, a preživel je vse do danes in bo, morda v drugačni obliki, tudi v prihodnje. Seveda govorimo o radiu, ki je v svoji osnovi naprava za sprejemanje in oddajanje električnih impulzov po nevidnih radijskih valovih, ki pa niso rezervirani samo za radijske frekvence, marveč tudi za telefoniranje, radarje, CB-postaje, navigacijske in sorodne komunikacijske sisteme.

Slika 1: Radio nekoč

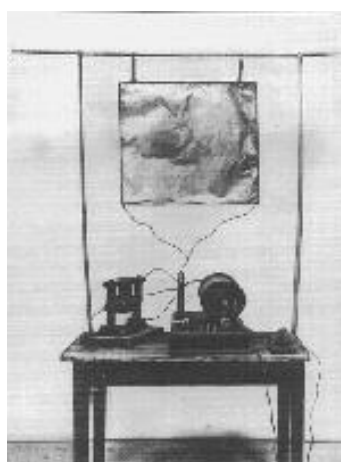
Vir: <http://www.stereo.si/Radio.php>, 25. 5. 2011

Radijski signal se lahko prenaša preko radijskih AM- ali FM-valov. Radijske valove delimo na AM- in FM-valove, pri čemer klasični radio poslušamo na frekvenci FM, ki je za morebitne naravne prepreke veliko manj občutljiva kot frekvenca AM. Prav tako frekvenca FM zagotavlja veliko boljšo kvaliteto izhodnega signala radijskih sprejemnikov in stereo poslušanje.

Radio kot naprava nima enega samega izumitelja ali »očeta«. Nastal je iz preproste potrebe po tem, da se govorni signal prenese na velike razdalje. Britanski fizik James Clerk

Maxwell je leta 1873 odkril elektromagnetne valove, Heinrich Rudolf Hertz je prepoznal in definiral radijske valove, Guglielmo Marconi je na podlagi teh izumov konec 19. stoletja izdelal prvi radio, leta 1901 pa prvič poslal signal čez Atlantik. Seveda so bile potrebne nadgradnje radijskega sistema, izpopolnjen sistem je leta 1906 razvil Američan Reginald Fessenden in uspelo mu je prenesti govor in glasbo več sto milj na morje z obale Massachusettsa.

(<http://www.stereo.si/Radio.php>, dne 25. 5. 2011)

Slika 2: Prvi Macronijev radio

Vir:<http://www.stereo.si/Radio.php>, 25. 5. 2011

2.1 Začetki radia in razvoj Radia Slovenija

V začetku dvajsetih let 20. stoletja so v Evropi pričeli delovati prvi srednjevalovni radijski oddajniki, ki jih je bilo mogoče sprejemati tudi pri nas. Prof. inž. Mario Osana, ki si je kasneje pridobil naziv »oče slovenskega radia«, je bil od leta 1907 zaposlen v tehničnih službah avstrijske pošte. Po razpadu Avstro-Ogrske in ustanovitvi prvega slovenskega poštnege in brzojavnega ravnateljstva leta 1918 je prišel v Ljubljano in ponudil svoje moči novi slovenski poštni upravi. Kot strokovnjaka za elektrotehniko so ga kmalu pritegnili k delu pri ministrstvu za pošto in telegraf v Beogradu. Leta 1923 je v laboratoriju za radijsko tehniko v poštni službi v Ljubljani sestavljal prve radijske sprejemnike. Leta 1925 je Osana v tem laboratoriju sestavil amatersko radiooddajno postajo, ki je imela v anteni morda dva vata in je pričela delati 8. marca 1925. V nedeljo, 24. marca, je izvedel prvi poskus z

oddajanjem prvega ljubljanskega radijskega koncerta, ki so ga lahko poslušali na Bledu, v Celju in krajih, ki so oddaljeni do 70 km od Ljubljane. Takrat so vsi ljubitelji tehnike, združeni v razna društva in klube, svoje radijske sprejemnike izdelovali bolj ali manj sami. Leta 1926 je postalo jasno, da bo Slovenija dobila eno od radiofonskih postaj, ki si jih je Jugoslavija zagotovila kot poplačilo za vojno škodo. Leta 1928 pa je bila zgrajena prva oddajna postaja v Domžalah in Radio Ljubljana je začel oddajati. Rafael Eržen se začetkov spominja takole: *»Dobro se še spominjam začetkov Radia Ljubljana. Prvi napovedovalec sem bil v bistvu kar jaz, saj sem iz ljubljanskega studia ves čas med preizkušanjem govoril: 'Halo, halo, tukaj Radio Ljubljana!' Spomnim se, da je nekega avgustovskega dne ves navdušen prihitel k nam neki novinar, ki nas je slišal v Bohinju. To je bila res prava senzacija.«* (<http://www.rtv slo.si/razgodovina/index1.htm#>, dne 25. 5. 2011)

1. septembra 1928 se je pričelo poskusno oddajanje Radia Ljubljana, in to ob odprtju velesejma Ljubljana v jeseni. Na predvečer tega dne je bila manjša slovesnost v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani. Po pogodbi, ki sta jo sklenila prosvetna zveza in ministrstvo za pošto in telegraf, je bila namenjena za radiofonsko službo, in sicer za širjenje dnevnih novic, vremenskih, borznih, ekonomskih in industrijskih poročil, za reklame, prirejanje koncertov in reprodukcijo opernih in gledaliških del kot tudi za znanstvena in splošno poučna predavanja. Vsak dan so morali predvajati vsaj 150 minut, od tega je moralo biti najmanj 60 minut namenjenih prvorazrednim originalnim glasbenim delom in ne predvajanju gramofonskih plošč. Država si je pridržala pravico do ene ure lastnega programa dnevno na stroške zveze.

Med drugo svetovno vojno je bil radio pomembnejši od tiska, saj je lažje prehajal prek meja in vseh drugih ovir, ki jih je postavila vojna. Leta 1940 je ljubljanska radijska postaja obvestila poslušalce, da so prvi večji dogodki povzročili zmedo v radijskem ozračju. Pričeli so izostajati sporedi nekaterih tujih radijskih postaj. Italijani so prišli v Ljubljano 11. aprila, ravno takrat, ko so Nemci zbombardirali domžalsko radiooddajno postajo. Prvi dan okupacije slovenskega ozemlja so iz Rima v Ljubljano poslali inšpektorja radijske službe ministrstva za ljudsko kulturo, dr. L. Casolinija. Kmalu je bilo vodstvo radia na tiho likvidirano in čez štirinajst dni je moralo tudi uradno izročiti postajo. Kasneje so slovenske inženirje zaposlili kot tehnike.

Ozaveščeni delavci so poskrbeli, da je radio postal središče svojevrstnega odpora. 17. novembra 1941 je po približno dvotedenskih poskusih začel delovati Radio Kričač – Radio Osvobodilne fronte. Oddaje so se začele s tiktakanjem ure, kar je pomenilo »Naš čas prihaja«, in s slovensko himno Naprej zastava slave, končale pa s Prešernovimi verzi. Poslušalcem Ljubljane je radio prinašal novice s front ter poročila o vojaških in političnih dogodkih. Radijska postaja je delovala v Ljubljani do aprila 1942 in je v tem času predvajala od 45 do 50 oddaj. Okupatorji so ves čas skušali zmanjšati vpliv Kričača. V vrsti poskusov so Italijani konec leta 1941 postavili posebno provokativno radijsko postajo, ki se je takoj po koncu njegovih oddajanj oglasila kot »Radio postaja poštenih Slovencev«. Imeli so napovedovalca z zelo slabim znanjem slovenščine in so oddajanje po dveh, treh tednih prenehali, saj so se domačini posmehovali njegovemu naglasu. Ker Italijani niso odkrili mesta oddajanja Radia Kričač, so zaplenili radijske sprejemnike.

Leta 1944 je vodstvo slovenskega narodnoosvobodilnega gibanja sklenilo na osvobojenem ozemlju v Beli krajini postaviti javno radiooddajno postajo za oddajanje rednega radijskega programa. Radio Osvobodilna fronta (ROF) je kmalu postal ustanova, ki je oddajala informativni, izobraževalni in kulturni ter razvedrilni program. Sprva je deloval dvakrat na dan, zadnje mesece pred osvoboditvijo pa tudi po ves dan. ROF je imel paletu oddaj in celo mrežo dopisnikov, za italijanske in nemške antifašiste pa so pripravljali tudi italijanske in nemške programe. 28. aprila 1945 je ROF zapustil Črnomelj.

9. maja 1945, na dan osvoboditve Ljubljane, je radio najavil svoj program kot Radio Svobodna Ljubljana. Radio Osvobodilne fronte je še isti dan ob 9. uri zjutraj prevzel ljubljansko oddajno postajo, ki je takoj pričela redno oddajati. Dva dni za Ljubljano, 11. maja 1945 ob 13. uri, je začel oddajati tudi Radio Svobodni Maribor, in to kar iz zasebnega stanovanja na amaterski radijski oddajni postaji. Šele avgusta so usposobili za oddajanje petkilovatni oddajnik Tezno pri Mariboru. Že poleti 1945 je bil Radio Maribor priključen Radiu Ljubljana. Po podpisu londonskega memoranduma leta 1954 je izvršni svet slovenske skupščine združil Radio Koper z Radiom Ljubljana. Z začetkom delovanja televizije je svet Radia Ljubljana spremenil naziv v Radiotelevizija Ljubljana.

29. marca 1990 je republiška skupščina sprejela zakon, s katerim je preimenovala Radiotelevizijo Ljubljana v Radiotelevizijo Slovenije in prevzela ustanoviteljstvo nad njo. Še isto leto je upravljanje namesto skupščine prevzel Svet Radiotelevizije Slovenije. Štel je

25 članov, ki jih je imenovala republiška skupščina, od teh tri iz vrst zaposlenih. Leta 1991 se je delovna organizacija Radiotelevizija Slovenija preoblikovala v javni zavod, tozdi in delovna skupnost so postali organizacijske enote v sestavi javnega zavoda

Javni zavod RTV Slovenija oddaja in ustvarja osem javnih radijskih programov, s katerimi naj bi zagotavljal javni radijski servis za celotno slovensko družbo, med drugim tudi za narodni manjšini in deloma za tujce, ki bivajo v Sloveniji. Programi se financirajo pretežno iz RTV-prispevka, ki ga plačujejo vsi slovenski odjemalci električne energije, deloma iz proračuna Republike Slovenije ter iz lastno ustvarjenih in pridobljenih sredstev (predvsem oglaševanje). Med javnimi radijskimi programi so štirje regionalni in trije nacionalni, slednji pokrivajo več kot 90 odstotkov slovenskega ozemlja.

Vsi trije osrednji radijski programi se med danes seboj vsebinsko precej razlikujejo. Prvi radijski program opravlja predvsem informativno, politično, kulturno in vzgojno-izobraževalno nalogo. Drugi program se je izoblikoval kot odzivni, servisnoinformativni program s pogostimi oglašnji s kraja dogajanja in lahkotnejšim pristopom k posameznim vprašanjem. Leta 1972 je bila vanj vključena oddaja Val 202, ki je postala osrednji del tega programa. Tretji program, imenovan Ars, pa je namenjen zahtevnejši publiki, zato oddaja le izbrana glasbena, esejistična in literarna dela.

(<http://www.rtv slo.si/razgodovina/index1.htm#>, dne 25. 5. 2011)

Pridobljene radijske frekvence med 1994 in 2001

Radio Univox Kočevje, lokalni nekomercialni, 1994

Gama MM Ljubljana, lokalni komercialni, 1994

Radio 94 Postojna, lokalni komercialni, 1994

Radio Krka Novo mesto, lokalni komercialni, 1994

Radio Ognjišče Koper, regionalni komercialni, 1994

Radio Robin Nova Gorica, lokalni nekomercialni, 1994

Alpski val Kobarid, lokalni komercialni, 1995

Radio City Maribor, lokalni komercialni, 1995

Notranjski radio Logatec, lokalni komercialni, 1995

Radio Maxi Ljutomer, Lokalni komercialni, 1995

Radio Slovenske gorice Lenart, Lokalni komercialni, 1995

Radio Ton Slovenska Bistrica, lokalni komercialni, 1995

Radio Dur Medvode, lokalni komercialni, 1995

Slovenski poslovni kanal Ljubljana, lokalni komercialni, 1995
Radio Max Trebnje, lokalni komercialni, 1996
Radio Fantasy Celje, lokalni komercialni, 1996
Radio Goldi Prebold, lokalni komercialni, 1996
Radio Portorož Portorož, lokalni komercialni, 1996
Radio Veseljak Ljubljana, lokalni komercialni, 1996
Zeleni val Grosuplje, lokalni komercialni, 1996
Radio Viva Murska Sobota, lokalni komercialni, 1997
Moj radio Velenje, lokalni komercialni, 1997
Radio Geoss Litija, lokalni komercialni, 1997
Radio Brezje Maribor, lokalni komercialni, 1997
Radio Rap-Polzela Polzela, lokalni komercialni, 1997
Radio Rogla Slovenske Konjice, lokalni komercialni, 1997
Radio Tartini Piran, lokalni komercialni, 1997
Radio Snoopy Zagorje, lokalni komercialni, 1997
Radio Antena Ljubljana, lokalni komercialni, 1998
Radio Plus Maribor, lokalni komercialni, 1998
Radio Top Hrušica, lokalni komercialni, 1998
Radio Center Maribor, lokalni komercialni, 1999
Radio Fantasy Maribor, lokalni komercialni, 1999
Radio Klasik Maribor, lokalni komercialni, 1999
Radio Krško Krško, lokalni komercialni, 1999
Radio Net FM Maribor, lokalni komercialni, 1999
Radio Odeon Črnomelj, lokalni komercialni, 1999
Radio Vrhnika Vrhnika, lokalni komercialni, 1999
Moj radio Velenje, lokalni komercialni, 2000
Radio Center Maribor, lokalni komercialni, 2000
Vir: Svet za radiodifuzijo Republike Slovenije

Slika 3: Režija

Vir: Fotografiral Boštjan Krois

3 RAZDELITEV RADIJSKEGA PROSTORA

3.1 Jutranji program

V jutranjem programu je treba najti pravo razmerje med informacijami o dogodkih prejšnjega dne in noči ter napovedmi dogajanja za dan, ki se začne. Ljudje odhajajo v službo, šolo, po opravkih, zanima jih tudi veliko uporabnih informacij: o zastojih na cestah, vremenu, napovedanih stavkah železničarjev, podražitvah, težavah pri oskrbi z vodo ali elektriko in o podobnem.

Jutranji spored med 6. in 10. uro je namenjen servisnim informacijam in postreže z vsemi tistimi aktualnimi informacijami, ki jih poslušalci potrebujejo. To so informacije o dežurstvih v zdravstvenem domu in veterinarskih ambulantah, kronika policijskih dela v preteklih 24 urah, horoskop, vreme, promet, pregled dnevnega časopisja, godovnik dneva, napovednik dogodkov, rubrika Zgodilo se je na današnji dan, pregled rojstev v porodnišnicah severovzhodne Slovenije in prispevki novinarjev o aktualnem dogajanju.

3.2 Dopoldanski program

Novice o dogodkih preteklega dneva se umikajo aktualnim vestem.

Dopoldansko-popoldanski program med 10. in 14. uro prav tako vsebuje servisne informacije in novice. V rubrikah z naslovom Aktualno, ki si sledijo v 30 minutah čez polno uro, so predstavljeni pogovori o trenutno aktualnih temah z različnih področij, ki zaokrožujejo dogajanje v naši bližnji ali daljni okolici. Med posameznimi sklopi informacij in prispevkov, objavljenih v rubriki Aktualno, je čas namenjen glasbi, ki zajema slovensko in tujo zabavno produkcijo in zadovoljuje čim širši glasbeni okus poslušalcev. Program je dinamičen, kar pomeni, da je pridana osebna nota vsakega posameznega programskega sodelavca, vsi se trudijo s sproščenim načinom pritegniti k poslušanju. Voljo poslušalcev upoštevajo z izpolnjevanjem glasbenih želja med programom, posredujejo jih lahko po elektronski pošti ali z SMS-sporočilom. Nov koncept ponuja veliko neposrednega stika s sodelovanjem poslušalcev v kontaktnih oddajah in nagradnih igrah.

3.3 Popoldanski program

Obilica dogodkov urednikom že dela težave, presojanje, kaj uvrstiti v oddajo, je vse bolj težavno. V teh oddajah se govori le o »sprotnih zadevah«. Dinamika le-teh je silovita, možnost sprememb vsebine tik pred zdajci pa največja.

Popoldanski program med 14. in 18. uro je v znamenju zagotavljanja vseh pomembnih informacij v novicah in pripravljenih prispevkih novinarjev. Vključene so rubrike o dežurstvih in dogajanju v širši okolici, ob 17. uri pa je od ponedeljka do sobote na sporedu osrednja informativna oddaja, ki postreže z vsemi najpomembnejšimi novicami in novinarskimi prispevki. Novice so lokalno obarvane in ponujajo kompleten servis obveščenosti na območju slišnosti radia.

(http://www.radioprlek.net/index.php?option=com_content&view=article&id=107&Itemid=69, dne 25. 5. 2011)

3.4 Nočni program

Te oddaje niso najbolj razgibane; ponavljajo se novice, ki so se zgodile čez dan, ponoči se največkrat ne dogaja nič posebno vznemirljivega, čeprav ne pozabimo, da je malo stran od nas na zemeljski obli dan, poln dogodkov. Intenzivnost in dinamika nočnih informativnih oddaj popustita predvsem zato, ker se število poslušalcev pred radijskimi sprejemniki v nočnih urah precej zmanjša, pa tudi dežurne ekipe v informativnih uredništvih so ponoči razredčene (Pirc, 2005, 184-185).

Po napornem dnevu se ponoči prileže sproščen pogovor z enim ali več zanimivimi gosti, ki jih voditelj nočnega programa povabi na Nočni obisk. Tako lahko prisluhnete aktualnim pogovorom s športniki, umetniki (pisatelj, slikarji, pesniki, glasbeniki ...), popotniki, gospodarstveniki, znanstveniki in vsemi drugimi ljudmi, ki imajo kaj povedati. Gostje so ljudje različnih poklicev in starosti, ki so pripravljeni svoje bogate izkušnje in zanimive ideje deliti s poslušalci Prvega programa. Osebni in aktualni intervjuji, sproščeni pogovori, ki nas odpeljejo stran od dnevnih tegob in težav, nas zabavajo in nasmejijo ali pa nas spodbudijo k premišljevanju in pogledu vase. Vse to lahko ob začetku noči slišite na radijskem programu.

(http://www.rtvsllo.si/modload.php?&c_mod=rtvoddajeradio&op=show&func=read&c_menu=1&c_id=30, dne 25. 5. 2011)

Slika 4: Pogovor v studiu

Vir: Fotografiral Boštjan Krois

4 ODMEVNE RADIJSKE OKROGLE MIZE

Okrogla miza pomeni odkrit, sproščen pogovor o določenem vprašanju, problemu.

(http://bos.zrc-sazu.si/cgi/a03.exe?name=sskj_testa&expression=miza&hs=1, dne 25. 5. 2011)

Kot pove že ime, imajo vsi, ki sodelujejo na okrogli mizi, enak status. Okrogla miza je bila prvič omenjena leta 1155 v legendi o kralju Arturju.

Okrogla miza je znamenita v legendi o kralju Arturju, ob njej so sedeli njegovi vitezi. Kot nakazuje ime, okrogla miza nima glave in tako so vsi, ki sedijo ob njej, enakopravni. Simbol okrogle mize se je razvijal skozi čas. Konec 12. stoletja je že predstavljala viteški red, povezan z Arturjevim sodiščem, imenovali so jo viteška okrogla miza.

(http://en.wikipedia.org/wiki/Round_Table, dne 25. 5. 2011)

Okrogla miza, pa naj bo v resnici ovalna, štirioglasta ali okrogla, je pogovor z več gosti. Po navadi jih izberemo iz več strok. Pomembno je, da pripadajo različnim profilom, mnenjskim skupinam in da nimajo podobnih ali enakih mnenj, saj polemичnost pogovora povečuje zanimivost okrogle mize. Vloga novinarja ni portretiranje gostov, ampak obzirno usmerjanje pogovora glede na razvoj aktualne teme. Novinar mora poznati sogovornike pa tudi problematiko, o kateri govorijo. Nenehno jih mora izzivati, da izrazijo svoja stališča, izrečejo pripombe. Vprašanja mora postavljati v pravem trenutku in nikakor ne sme dopustiti, da vodenje pogovora prevzame kateri od agresivnejših gostov. Novinar mora paziti, da goste imenuje, napove, da njihova imena, funkcije vplete v vprašanja, ki jih zastavlja, sicer se lahko poslušalec izgubi v zmešnjavi nerazpoznavnih glasov govorcev, ki drug drugemu skačejo v besedo.

Radijske okrogle mize so za poslušalce vznemirljive, saj niti voditelj niti poslušalci ne vedo točno, kako se bo razprava razvila, končala. Sogovorniki reagirajo spontano in lahko tako ali drugače presenetijo. V interakciji z drugimi so njihovi odzivi nepredvidljivi. Take radijske razprave lahko potekajo pred publiko v studiu, s svojimi mnenji in vprašanji pa jih lahko soustvarjajo tudi poslušalci.

Napake, ki se dogajajo pri vodenju radijskih okroglih miz:

- Nezadostna priprava, neizdelan scenarij, izgubljanje rdeče niti, širjenje obravnavane tematike,
- Novinar se ne poistoveti dovolj s poslušalcem in nastopa predvsem v svojem imenu,
- Vsi sogovorniki govorijo hkrati,
- Nekateri gostje ne dobijo besede, drugi so preveč v ospredju; sogovornikom moramo dati enake možnosti za sodelovanje v pogovoru,
- Dominantne sogovornike moramo kar malce ustavljati, tiste, ki so bolj tiho, spodbujamo k besedi,
- Paziti moramo, da so povabljeni gostje približno enako povezani z obravnavano tematiko,
- Premislimo, kako bomo končali razpravo; nekateri sogovorniki želijo vedno imeti zadnjo besedo.

(Tatjana Pirc, Radio: zakaj te imamo radi, Modrijan, Ljubljana 2005, str. 166-167.)

Odmevne radijske okrogle mize:

4.1 Evropa 2020 – serija okroglih miz Radia Študent na teme evropske razvojne strategije

Čas trajanja projekta: marec do 31. oktober 2011

Voditelja radijske okrogle mize:

- Urh Ambrož,
- Gregor Kuhar.

Sodelujoči:

- Sindikalist Goran Lukič,
- Ekonomist Jože Mencinger,
- Ladislav Rožič,
- Božo Dukič,
- Lidija Živčič.

S projektom Evropa 2020 – serija okroglih miz Radia Študent na teme evropske razvojne strategije Zavod Radio Študent odpira medijski prostor kritičnemu razmisleku o prihodnosti Evropske unije in Slovenije. Projekt temelji na dokumentu Evropa 2020 in Strategiji razvoja Slovenije s ciljem, da poslušalcem oddaje in obiskovalcem projektne spletne strani s soočenjem mnenj različnih predstavnikov relevantnih področij omogoči reflektiran vpogled v tematike, izpostavljene v sedmih vodilnih pobudah dokumenta Evropa 2020.

Namen in cilje projekta bodo realizirali s pripravo in izpeljavo sedmih radijskih oddaj v obliki okroglih miz, pri čemer se bo posamezna oddaja posvečala eni izmed sedmih pobud dokumenta Evropa 2020 v iskanju stičnih točk s Strategijo razvoja Slovenije. Oddaje bodo od aprila do oktobra 2011 na sporedu enkrat mesečno v četrtkovem večernem terminu. Teme, ki jih bodo v oddajah obravnavali in prevpraševali, so: inovativna Evropa, mladi v gibanju, digitalno poslovanje, učinkovita raba virov, nova industrijska politika, nova znanja za nova delovna mesta in evropski boj proti revščini. V sklopu projekta bo na posebni spletni podstrani predvidoma 14 dni pred vsako oddajo objavljena anketa na obravnavano temo z odprtim forumom, s čimer želijo obravnavano tematiko reflektirati tudi v luči javnega mnenja.

S projektom Evropa 2020 vstopamo tudi v polje evropskega leta prostovoljstva 2011. Z vključenimi prostovoljci, sodelavci Radia Študent, so v skladu z zahtevami podpisali dogovor o sodelovanju in jih seznanili o Etičnem kodeksu organiziranega prostovoljstva.

Vsebine radijskih okroglih miz izražajo mnenje avtorjev in ne predstavljajo uradnega stališča Vlade RS.

Projekt podpira Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje.

(<http://radiostudent.si/p/evropa2020/sample-page/>, dne 25. 5. 2011)

4.2 *Inovativna Evropa*

Soočanje različnih mnenj različnih akterjev, ki delujejo na področju znanosti in inovacij. Vsekakor se ne bodo izognili povezavam med gospodarstvom in izobraževalnimi

inštitucijami. Obenem bodo pregledali spodbude za inovativnost, ki prihajajo od države (torej z nacionalnega nivoja), kakšne so aktivnosti občin (lokalnega nivoja) in Evropske unije (nacionalni nivo). Inovacije pa se ne rojevajo zgolj v gospodarstvu, zato bodo vključili tudi različne skupine v civilni družbi, ki se ukvarjajo z drugačnimi načini produkcije in življenja (npr. KED SMETUMET). Pri tem bo razprava spodbujena s kar najširšim krogom strokovnjakov, državnih akterjev, gospodarstva in civilne družbe, ta debata pa bo preko radijskih valov dosegala širši krog poslušalstva.

Na Radiu Študent ste lahko v okviru obravnavne teme v četrtek, 21. aprila 2011, ob 21:30 prisluhnili okrogli mizi, ki je v živo soočala mnenja **Maje Rijavec** iz KED Smetumet, **Saša Slačka** s Fakultete za družbene vede in **Mance Poglajen** iz Inovacijsko-razvojnega inštituta Univerze v Ljubljani. Oddajo so pripravili sodelavci Univerzitetne redakcije, vodila sta jo Franci Iskra in Matevž Pistotnik.

Z okroglo mizo so skušali predstaviti kritični pogled na inovacije, inovativnost in Strategijo Evropa 2020. Tako so poskušali odpreti vprašanje izključenosti iz inovacij, vprašanje socialne inovativnosti v smislu preživetja z minimalno plačo ali celo brez nje ter inovacije izven golih tehničnih in ekonomskih determinant. Deloma so inovacije skušali povezati tudi z ekološkimi vprašanji in delnim odmikom od potrošnih vidikov, kar pa za zdaj ostaja odprto vprašanje.

Na okrogli mizi so umanjala predvsem stališča nacionalnega nivoja v smislu političnih stališč. Debata bi bila nedvomno bogatejša, če bi se odzvala bodisi Ministrstvo RS za gospodarstvo bodisi Ministrstvo RS za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, najbolje pa bi seveda bilo, da bi prišla predstavnika obeh ministrstev. Pogovora se niso udeležili predstavniki Gospodarske zbornice Slovenije, Ministrstva RS za gospodarstvo in Ministrstva RS za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, kljub temu da so bili nanj vabljeni. Nekaj zanimanja je ob tem pokazalo Ministrstvo RS za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, a na koncu ni našlo ustreznega sogovornika.

Za potrebe oddaje so opravili pogovore v obliki posnetih mnenj z dr. Slavkom Dolinškom, direktorjem Inovacijsko-razvojnega inštituta Univerze v Ljubljani, s Tomažem Pevcem, direktorjem Inovatorskega centra ASI, Svenom Saekertom, vodjo za odnose z javnostmi platforme Knowledge4innovation, dr. Danijelom Vrhovškom, ustanoviteljem podjetja

Limnos in profesorjem na Biotehniški fakulteti, ter Majo Rijavec iz Kulturno-ekološkega društva Smetumet. Namen različnih sogovorcev je bil predvsem predstaviti različne poglede na inovativnost in zakaj se besede, kot je inovativnost, tako pogosto pojavljajo v besediščih raznih zakonov, strategij in drugih dokumentih. Hkrati se je poskušalo pridobiti mnenja o toku oz. prenosu terminov iz evropske zakonodaje v nacionalno zakonodajo.

4.3 Nova industrijska politika

Na drugi okrogli mizi v okviru projekta Evropa 2020 so v četrtek, 19. maja 2011, obravnavali nove industrije in novo industrijsko politiko. Govorili so o socialnem in ekonomskem potencialu novih industrij, o tehnoloških inovacijah, ki spremljajo napredne industrije, o odnosu naprednih industrij do okolja in podnebja, o ukrepih Evropske unije, ki takšne industrije spodbujajo, in o prisotnosti novih industrij v slovenskem prostoru. Gre za industrije, ki delujejo na podlagi visokih tehnoloških paradigem, ki ne onesnažujejo okolja in proizvajajo produkte, ki so do okolja čim bolj prijazni in visoko sofisticirani.

Ali lahko nove industrije povečajo socialno kohezivnost in zapolnijo vrzel, ki jo povzroča izginjanje klasičnih industrij iz Unije? Za kakšne vrste interdisciplinarnosti gre pri novih industrijah? Ali je vsaka tehnološka inovacija, ki omogoča nove industrije, tudi dobra za družbo? Na katerem področju bodo najbolj prisotne nove industrije?

Sindikalist Goran Lukič je dejal, da so nove industrije pomemben segment v Evropski uniji in prihodnost, vendar pa se z vidika delovnih mest ne sme zanemarjati klasične industrije in mora biti prehod k novim industrijam čim mehkejši. Pri tem je omenil tudi kreativno destrukcijo, kar pomeni, da tehnološki napredek lahko v določenem momentu zmanjša število delovnih mest, zlasti če se klasična industrija opusti čez noč. Sicer naj bi bilo po strategiji Evropa 2020, ki jo je lani marca lansirala Evropska komisija, leta 2020 zaposlenih 75 odstotkov ljudi, starih od 20 do 64 let, kar naj bi med drugim zagotovila tudi nova industrijska politika, ki spodbuja tehnološki napredek kot tisti segment, ki naj bi prinesel nova delovna mesta in nas popeljal v svet nizko ogljične družbe.

Ekonomist Jože Mencinger je poudaril, da lahko tehnološki napredek po drugi strani ustvarja umetna delovna mesta in da se bo sodobna družba tudi v okviru novih industrijskih politik soočala s pomanjkanjem delovnih mest, zaradi česar bi bilo smotrno

najti konsenz, da človek dela manj, saj enostavno ni več toliko dela kot v preteklosti, za kar je zaslužen tudi tehnološki napredek. Zato je ena izmed temeljnih dilem, ali tehnologijo razvijamo zato, da nas razbremeni dela, ali zato, da bo omogočila nova delovna mesta. Strategija 2020 glede nove industrijske politike zagovarja slednjo tezo.

Ladislav Rožič je na začetku izpostavil, da v Sloveniji premalo vlagamo v raziskave in razvoj. Problema sicer ne vidi zgolj na domači ravni, ampak na ravni celotne Evropske unije, pri čemer primerja tovrstna vlaganja z drugimi velesilami, kot so Združene države Amerike in Japonska. Pri tem pravi, da bi morala biti »osnova na obnovljivih virih energije«, ki je po njegovem pri nas popolnoma zanemarjena. Dodal je še, da bi tovrstna tehnologija pripomogla k ohranjanju mnogih delovnih mest, na kar kaže tudi izkušnja iz tujine. Glede tehnološko manj razvitih industrijskih panog pa je predlagal italijanski model, kjer so se oblikovali tako imenovani grozdi, kjer več malih in srednjih podjetij izdeluje produkte, ki so na trgu konkurenčni. Ob tem dodaja, da bi država morala vzpostaviti pogoje, da bi bilo to mogoče doseči. Omenil je lokalne razvojne centre, davčne olajšave in manjše prispevne davke na zaposlenega v razvojnih sektorjih. Kot velik problem je izpostavil slabo vizijo slovenske vlade.

Na vprašanje, ali je konkurenčnost glavni element, ki bi ga morala upoštevati evropska razvojna strategija, je odgovoril, da bi, če ne bi upoštevali tudi drugih faktorjev, kot je socialna soodvisnost, to pomenilo propad Evrope. Ob tem je dodal, da bi se moral zgoditi mehek prehod od produktivne industrije k industriji znanja, saj Evropa v prvem ne more konkurirati državam s poceni delovno silo.

Božo Dukič je spomnil, da je Slovenija v preteklosti že imela podjetja, ki so se ukvarjala s proizvodnjo toplotnih črpalk, ampak so jih zaradi poceni kurilnega olja prenehala proizvajati. Danes, je povedal, obstaja v Sloveniji pet proizvajalcev toplotnih črpalk, vendar tovrstne črpalke uporablja le 50.000 slovenskih gospodinjstev, tako da je prostora za razvoj, proizvodnjo in prodajo še dovolj. Izpostavil je tudi pomen energije, pridobljene iz hidroelektrarn, ki po njegovem v Sloveniji še ni dovolj izkoriščena. Veliko bi k novim delovnim mestom po njegovem pripomogla gradnja verige elektrarn na srednji Savi. Glede subvencioniranja obnovljivih virov in učinkovite rabe energije prek ekoskladov je poudaril, da je ta namenjena le občanom, ne pa tudi pravnim osebam, kar meni, da je velik problem.

Lidija Živčič je najprej pripomnila, da se danes gleda na blaginjo države po višini bruto domačega proizvoda, v kar se lepo vklopi tudi proizvodnja energije iz obnovljivih virov. Ob tem je poudarila, da je »treba pogledati tudi tisti drugi vidik, ki je ne proizvodnja ne poraba«, ampak varčevanje energije. Pomembno se ji zdi tudi, in v tem se strinja s soudeležencema, da je treba visoko tehnologijo za obnovljive vire tudi razvijati in poskušati z njo prodreti na tuji trg. Nove industrijske politike pa ne vidi zgolj kot velik korak naprej v razvoju visokotehnoloških izdelkov, ampak tudi v modernizaciji že obstoječe industrije, na primer lesne. Kot problematično se ji kaže tudi, da je Slovenija izpustila iz rok tekstilno industrijo, in sicer iz dveh razlogov. Prvič, ker je bilo izgubljenih veliko delovnih mest, in drugič, ker smo izgubili del samozadostnosti. Živčičeva je glede konkurenčnosti, ki se ocenjuje ali z nizko ceno ali z visoko dodano vrednostjo, omenila, da bi bilo dobro na dodano vrednost gledati tudi z drugega zornega kota. Več pozornosti bi morali namenjati temu, ali sta bila pri nastajanju določenega produkta prisotna kreativnost in osebno zadovoljstvo izdelovalca.

(<http://radiostudent.si/p/evropa2020/2011/04/01/inovativna-evropa/>, dne 25. 5. 2011)

Slika 5: Tonska miza

Vir: Fotografiral Boštjan Krois

4.4 Analiza okroglih miz

Če naredimo povzetek omenjenih radijskih okroglih miz, lahko izpostavimo sledeče: radijske okrogle mize so trajale po 90 minut. Na začetku radijske okrogle mize in čisto na koncu je bila predvajana glasba, verjetno v interesu časa skozi celo oddajo niso bili predvajani jingli, ankete ali glasbeni vložki. Voditelji so se mi zdeli zelo suvereni pri vodenju okroglih miz, saj so tematiko zelo dobro poznali in so vedeli o čem govoriti. Tako niso dovolili sodelujočim, da bi s svojimi debatami speljali radijsko okroglo mizo v napačno smer. Vprašanja, ki so jih postavljali voditelji, so bila konkretna in smiselna. Skozi ta vprašanja se je videlo, da obvladajo tematiko, ki je bila predmet razprave. Znali so ukrotiti tiste, ki so preveč govorili, in seveda spodbujati k debati bolj tihe sogovornike.

O izbiri gostov za te radijske okrogle mize lahko rečemo, da so bili zelo kompetentni in da so tematiko zelo dobro obvladali – npr. Lidija Živčič je najprej pripomnila, »da se danes gleda na blaginjo države po višini bruto domačega proizvoda, v kar se lepo vklopi tudi proizvodnja energije iz obnovljivih virov«. Ob tem pa je poudarila, da je »treba pogledati tudi tisti drugi vidik, ki je ne proizvodnja ne poraba«, ampak varčevanje energije«. Ugotovili pa smo, da nekateri državni uradniki z ministrstev, ki so za to zadolžena, žal niso prisostvovali radijski okrogli mizi. Z njimi pa ne bi manjkala stališča nacionalnega nivoja v smislu političnih stališč, s čimer bi debata najverjetneje bila bogatejša.

Radijske okrogle mize so bile pravočasno končane - v zastavljenem času. Ob tem ni bilo neželenih debat ali nepotrebnih komentarjev, s čimer bi prekoračili čas, kar je navada v večini tovrstnih oddaj, ko mora voditelj z enim stavkom dodati rezime radijske okrogle mize, da se konča s poučno vsebino.

Menimo, da je okrogla miza dosegla svoj cilj in namen ter da je dala nekatere smernice in bila v razmislek nekaterim v visoki slovenski politiki, da bi se udeleževali tovrstnih radijskih okroglih miz.

5 RADIJSKA OKROGLA MIZA Projekt radijske okrogle mize Študij na višji strokovni šoli kot priložnost v vaši poklicni karieri

Namen te okrogle mize je doseči večjo odmevnost in prepoznavnost Višje strokovne šole Academia ter povečati zainteresiranost podjetij za naše diplomante. To odmevnost nameravamo doseči z internetnim portalom, kamor naložimo posneto oddajo. Zainteresiranost podjetij se bomo trudili doseči z zastavljanjem zanimivih vprašanj sodelujočim in gostom (predstavniki podjetja). Predvidevamo, da bomo z razvejeno diskusijo med gosti in predstavniki podjetij vzbudili odmevnost in zainteresiranost podjetij. Tudi lokalni mediji bodo poročali o tej okrogli mizi. Upamo, da bodo študenti z danimi odgovori in veščo komunikacijo vzbudili pozornost pri tistih, ki jim je ta okrogla miza namenjena. Prav tako nismo pozabili na strokovno pomoč zaposlenih na Višji strokovni šoli Academia. Mislimo, da smo sposobni to narediti.

5.1 Priprava

Na okrogli mizi bomo govorili o Višji strokovni šoli Academia in izobraževalnih programih na njej, zato bi na to okroglo mizo povabili goste, ki bi več povedali o Akademii in njenih učnih programih. Treba je poudariti, da gre za zelo pomembno temo, ki zadeva vse študente. Študiramo zato, da bomo po koncu študija zaposljivi. Obenem si to okroglo mizo predstavljamo kot projekt, saj hočemo z njo doseči večjo zainteresiranost podjetij za kadre, ki jih ustvarja Višja strokovna šola Academia.

V ta namen nameravamo kot goste okrogle mize povabiti Janeza Krajnca, Silvo Koščina, Srečka Trgleca, Pavla Novaka, Boštjana Krevha, Majo Žvan, Mateja Šoba, mag. Majdo Kralj, direktorico Višje strokovne šole Academia, mag. Mirjano Ivanuša-Bezjak, pomočnico direktorice, ravnateljico Višje strokovne šole Academia, in po enega študenta posameznega programa na Akademii. Goste smo povabili z namenom, da dobimo verodostojne odgovore na vse tisto, kar je povezano s to radijsko okroglo mizo, saj menimo, da so kompetentni za dajanje tovrstnih odgovorov in da tematiko, ki jo obravnavamo dobro poznajo.

Vprašanja bodo splošna, informativna. V studio bodo kot gostje povabljeni vsi študentje na Akademii, prav tako profesorji in seveda predstavniki podjetij s sorodnimi poklici, za katere izobražuje Academia. Tudi njih nameravamo vključiti v pogovor s študenti, ki bodo kot gosti prisostvovali radijski okrogli mizi. Dobro bi bilo povabiti še kakšnega gosta z zavoda za zaposlovanje ali koga iz kluba iskalcev zaposlitve, ki prav tako deluje na Akademii, pa študenta, ki je končal Academio in si nato našel službo ...

Želimo si močno medijsko pokritost okrogle mize, saj tako lahko »lobiramo« za naše študente in Academio. V ta namen načrtujemo povabiti televizijsko ekipo regionalnega RTV-centra Maribor in dnevnik Večer. Dandanes si namreč ne moremo zamisliti izvedbe projekta brez širokega medijskega spremljanja.

Zamislili smo si, da bi oddajo posneli z videokamero in fotografirali, saj želimo posnetek oddaje in fotografije z okrogle mize objaviti na spletu. Prav tako razmišljamo, da oddajo tudi zvočno posnamemo, ker bi bila kasneje predvajana na eni od radijskih postaj. Vse to bi storili, da vzbudimo pozornost potencialnih podjetij, ki bi se zanimala za zaposlovanje naših študentov. Predvidevamo, da bi ta radijska okrogla miza trajala od 45 do 60 minut.

5.2 Voditelj

Največja omejitev pri izvedbi te okrogle mize je moderator (radijski govorec), ki mora biti strokovno podkovan za vodenje tovrstnih okroglih miz, saj je potrebna čim boljša predstavitev diplomantov za njihovo bodočo kariero. Pomembna sta izbor besed pa tudi način, kako jih izgovorimo, poudarimo in povežemo v celoto.

Govorec je lahko avtor ali samo interpret, najpogosteje pa je oboje hkrati. To je za interpretacijo besedila najboljše, saj govorec tako pozna tematiko, ki jo obravnava, besede, ki jih uporablja, prej napiše ali pa jih, če improvizira, govori na pamet. Če je radijski govorec sam avtor, besedilo lažje interpretira, pravilno miselno poudarja in melodično oblikuje skladno z vsebino. Interpretacija mora biti jasna, razumljiva, prepričljiva. Brati oz. govoriti je treba logično, saj poslušalec le tako lahko prepozna bistveni del sporočila, njegovo jedro. Hitro slišimo, ali je bralec do besedila indiferenten, ali v to, kar govori, ne verjame ali tematike ne pozna. Kako naj potem prepriča poslušalca? Znano je, da prav takrat, kadar govorimo o nečem, s čimer se ne strinjamo, čeprav le podzavestno, naredimo

v govoru največ napak. Poslušalec prepozna naravno, toplo govorjenje, saj prodre v njegovo zavest in ga prebudi ali celo mobilizira. Izgovorjena beseda ima veliko več pomenov kot prebrana, učinkovitost govora se poveča z interpretacijo, zvočna informacija je bogatejša od pisne. Pomembna sta izbor besed pa tudi način, kako jih izgovorimo, poudarimo in povežemo v celoto. Kar pomislite, na koliko načinov je mogoče povedati: »Ljubim te!« Profesionalni radijski govorec svojega sporočila pogosto nima napisanega, to pa od njega zahteva veliko večji psihofizični napor kot govor po pisni predlogi. Radijski voditelj, ki improvizira na pamet, mora biti verbalno inteligenten, iznajdljiv, hiter v reakcijah, saj se nemalokrat znajde v nepričakovanih okoliščinah (povzeto po: Pirc, 2005).

Slika 6: Tonski tehnik

Vir: Fotografiral Boštjan Krois

5.3 Zbiranje podatkov

Ustanove:

Z njimi navežemo stik, da dobimo osnovne informacije; po navadi imamo težave, preden najdemo pristojnega, ki sme dajati izjave za javnost in ima največ informacij o dogodku, pojavu ..., npr. zavod za zaposlovanje, razna podjetja.

Načrtovani dogodki:

Ti dogodki so organizirani zato, da javnosti nekaj sporočijo, npr. dnevi odprtih vrat.

Medmrežje:

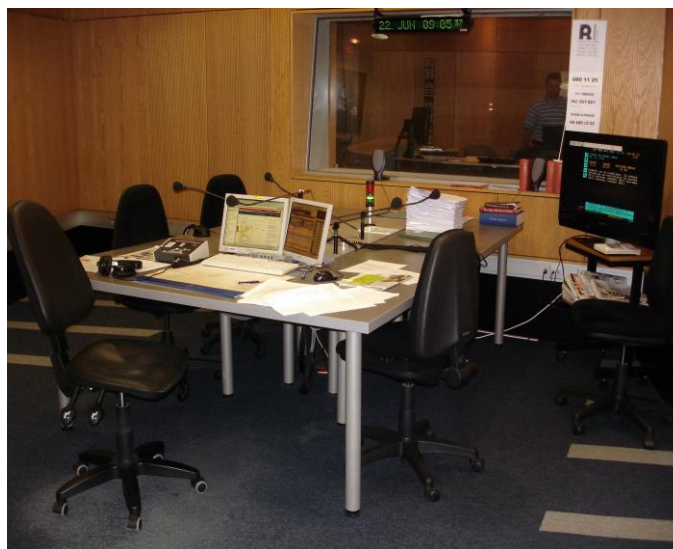
To je vse pogostejši vir informacij, saj po internetu najhitreje zberemo podatke.

Previdni pa moramo biti pri uporabi neavtoriziranih internetnih virov. Podatke je treba preverjati (Pirc, 2005, 186).

5.4 Scenarij okrogle mize in vabila

To okroglo mizo bomo izvedli po zamišljenem scenariju.

- Pozdrav obiskovalcev in seznanimatev občinstva o temi radijske okrogle mize
- Predstavitev gostov radijske okrogle mize (sodelujoči diskutanti)
- Predstavitev Academie (nekaj stavkov o programih, ki se izvajajo na tej višji strokovni šoli)
- Diskusija po zastavljenih vprašanjih (občinstvo in sodelujoči na radijski okrogli mizi)
- Povzetek oddaje (na kratko, v dveh ali treh stavkih, o uspešnosti radijske okrogle mize) – dobra misel za konec, ker bi se vtisnila v spomin udeležencem
- Odjava radijske okrogle mize (zahvala gostujočim na radijski okrogli mizi ter gostom in občinstvu)

Slika 7: Studio

Vir: Fotografiral Boštjan Krois

5.4.1 *Vprašanja radijske okrogle mize*

Vprašanja, ki jih nameravamo zastaviti sodelujočim na radijski okrogli mizi, se bodo spreminjala, saj se bodo nova porajala v diskusiji med sodelujočim na radijski okrogli mizi in občinstvom. Tako nekatera vprašanja, ki jih bomo navedli, ne bodo zastavljena zaradi pomembnosti diskusije.

Dobra vprašanja porajajo dobre odgovore. Vsa skrivnost je torej v tem, da moramo, še preden postavimo vprašanje, že razmišljati, kakšen odgovor bi radi dobili. Novinarjeva profesionalnost in kakovost intervjuja se najprej pokažeta v vprašanjih. Ta morajo biti vsebinska, ne pa gostobesedno leporečna. Enako se gost poslušalcu predstavi z odgovori. Po povedanem sklepamo, ali je človek prijeten, iskren, domišljav, se izmika, laže, je neveden, neroden ...

Odnosi med vprašanji in odgovori so različni. Če zastavimo vprašanje, ki je zunaj okvirov obravnavane teme, lahko pričakujemo, da bomo dobili neustrezen odgovor. Če je vprašanje dobro zastavljeno, imamo več možnosti, da dobimo konkreten odgovor. Od sogovornika je odvisno, ali nam bo odgovarjal izmikajoč se in slabo. Tudi v tem primeru je krivda lahko na novinarjevi strani, saj konec koncev on izbira sogovornika. Morda pa je novinar hotel z intervjujem povedati prav to – da sogovornik o tematiki, za katero je pristojen, odgovoren, ne ve dovolj. Najhuje je, če sprašujemo NEKOMPETENTNEGA. To ugotovimo po odgovoru »Joj, to bi morali pa vprašati ministra za zdravje« ali »To, žal, ni moje področje, lahko pa vam o tem povem svoje osebno mnenje«. Včasih je tak način le izmikanje. Takrat mora novinar ustrezno reagirati.

V intervjujih zastavljamo več vrst vprašanj:

- ODPRTA VPRAŠANJA: dajejo intervjuvancu možnost za popoln odgovor; začnejo se z vprašalnimi zaimki KDO, KAJ, KDAJ, KJE, KAKO, ZAKAJ.
- ZAPRTA VPRAŠANJA: nanje intervjuvanec odgovarja z DA ali NE; taka vprašanja bolj spominjajo na zasliševanje v sodni dvorani.
- DVOJNA VPRAŠANJA: hkrati postavimo dve vprašanji; na radiu niso dovoljena oz. priporočljiva.

- VPRAŠANJA, S KATERIMI POVZEMAMO VSEBINO: povzemamo del odgovora in nato zastavimo novo vprašanje, ki je s tem vsebinsko povezano.
- PREISKOVALNA VPRAŠANJA: sprašujemo po podrobnostih, želimo izvedeti čim več: kaj ste mislili s tem, povejte nam več o tem; včasih je koristno, da kratko malo ponovimo sogovornikove besede.
Sogovornik: »Uvedli smo preiskavo. Potem bom ravnal, kot mi narekujejo pristojnosti.«
Novinar: »Vaše pristojnosti?«
- IZZIVALNA VPRAŠANJA: neposredna vprašanja, ki zahtevajo odgovore brez izmikanj.
- HIPOTETIČNA VPRAŠANJA: »Če bi živeli v tem okolišu, kako bi sprejeli prihod...?«
- VODILNA VPRAŠANJA: »Očitno je bila uredba, ki ste jo sprejeli, napaka. Kaj boste storili zdaj?«

(Pirc, 2005, 148-149.)

Menimo, da bi voditelj, ki bi vodil to radijsko okroglo mizo, moral dobro poznati obravnavano temo. Več vprašanj bi bilo namenjenih študentom, saj bi se z odgovori dobro predstavili gostom na radijski okrogli mizi, ki so zainteresirani za tovrstne kadre. Scenarij naj bi bil zasnovan tako: najprej bi voditelj radijske okrogle mize podal uvodni predgovor, pri čemer bi s spodaj navedenimi vprašanji vključeval študente v debato oz. njihovo predstavitev pred gosti. Da bi zadostili času radijske okrogle mize in da bi ohranili njeno pestrost, vmes ne bi predvajali glasbe ali kakršnekoli ankete, temveč le jingle z vsebino, ki je povezana s študijem na VSŠ Academia.

Voditelj ne sme dovoliti študentom, ki veliko govorijo, da prevzamejo vlogo vodilnega na radijski okrogli mizi. Prav tako mora spodbujati k debati kakorkoli neaktivne diskutante.

Gostje radijske okrogle mize morajo biti kompetentni in seznanjeni o vsebini radijske okrogle mize.

Voditelj ne sme dovoliti, da se debata sprevrže v neželene spopade ali monologe, saj ima sam v rokah vajeti radijske okrogle mize. Ker je njen čas omejen (45 minut), morajo biti voditelj in sogovorniki zelo racionalni, učinkoviti in ekspeditivni.

Oddajo mora končati pravočasno, v zastavljenem času, ter na koncu izvleči bistvo in poučno vsebino.

Menimo, da bi bila omenjena radijska okrogla miza uspešna, odmevna in da bi zagotovila prepoznavnost VSS Academia in čim večje zanimanje podjetij za naše diplomante.

Vprašanja:

- Ali je znanje tudi medij? (Mislim na eksponiranje študenta s pridobljenim znanjem.)
- Kakšno pot ste prehodili, da ste postali študent na Akademii?
- Kje ste našli informacijo za študij (kateri medij)?
- Ste se zanj sami odločili ali so vam ga predlagali na delovnem mestu?
- Kakšni so bili motivi in razlogi za vašo odločitev?
- Kako vidite ostale študijske smeri z vidika svojega programa?
- Kakšna je po vašem mnenju razlika med klasičnim študijem in študijem na Akademii?
- Kakšno prihodnost si lahko zgradite (kot gradbenik, strojnik...) in kje se vidite v družbi in širšem evropskem prostoru?
- Katere poslovne priložnosti obstajajo na trgu v Sloveniji in širše in kaj je tisto, kar je vredno izkoristiti?
- Ali se učite za ocene ali za znanje?

- Ko boste prestopili prag Academie, kaj bo pomembno pri iskanju zaposlitve, ki bo ustrezala vašim sposobnostim?

- Kako izkoristiti in unovčiti kader, ki ga ustvarja Academia? (**za podjetja**)

Slika 8: Radijska okrogla miza

Vir: <http://i.ytimg.com/vi/GdOFbiUeiI8/0.jpg>, dne 25. 5. 2011

Slika 9: Arhiv trakov

Vir: Fotografiral Boštjan Krois

5.5 Vabilo na okroglo mizo

Radijska okrogla miza z naslovom Projekt radijske okrogle mize Študij na višji strokovni šoli kot priložnost v vaši poklicni karieri

3. 9. 2011

Radijska okrogla miza Projekt radijske okrogle mize Študij na višji strokovni šoli kot priložnost v vaši poklicni karieri

bo v ponedeljek, 3. 9. 2011, ob 13. uri
v Zeleni dvorani MIC Academia, Glavni trg 17 b, Maribor.

Na okrogli mizi bodo sodelovali:

- **Janez Krajnc (referent za kadre, dipl. pravnik)**
- **Silva Koščina (direktorica podjetja Silvia, d. o. o., dipl. ekon.)**
- **Srečko Trglec (v. d. vodje Regionalnega RTV-centra Maribor)**
- **Pavel Novak (vodja gradbenega sektorja Granit Slovenska Bistrica, dipl. inž. grad.)**
- **Boštjan Krevh (študent gradbeništva)**
- **Maja Žvan (študentka ekonomije)**
- **Matej Šoba (študent medijske produkcije)**
- **mag. Majda Kralj (direktorica VSŠ Academia)**
- **mag. Mirjana Ivanuša-Bezjak (namestnica direktorice VSŠ Academia, ravnateljica VSŠ Academia)**

Vljudno vabljeni!

S spoštovanjem,

Iskender Ilijaz

ŽIG:

Slika 10: Okrogla miza

Vir: http://beta.finance-on.net/pics/cache_ok/okrogla_miza_nkbm1.1197371560.JPG, dne
25. 5. 2011

5.6 Tehnična izvedba in podpora

Da bi tehnični del načrtovanega projekta zadostil kriterijem radijske okrogle mize, moramo za njeno uspešno in kvalitetno izvedbo po tehnični plati poskrbeti za:

- studijsko mizo
- mikrofone
- arhivske trakove
- signalizacijo
- slušalke
- tonsko mizo
- režijo
- tonskega tehnika

6 ZAKLJUČEK

Naslednje vrstice so napisane skozi oči študenta medijske produkcije, vendar lahko govorimo, pišemo in razmišljamo širše, znotraj skupnosti. Skupnosti študentov Academie. Kdo smo? Ali nas trg potrebuje? Premoremo dovolj znanja in sposobnosti, ki ju med študijem lahko še bolj oplemenitimo. Brez dvoma smo vsi vpisani študentje velik potencial za prihodnost, ki je resda negotova, pa vendar si upam trditi, da prihodnost pripada drznim.

Kako lahko študent nekoga prepriča, da je on tisti, ki ga podjetje ali kdo drug potrebuje? Kako unovčiti svoje znanje?

Menimo, da je znanje medij. Prenaša se v vseh možnih oblikah, skozi vse informacijske tokove. Nekateri pravijo, da je znanje univerzalno, in niso daleč od resnice. Z delom in dosežki lahko vsak prepriča in dokaže svoj prav. Veliko je teoretikov, toda stvar mora delovati v praksi. Za to so potrebni gradbeniki, strojniki, medijski producenti ...

Po naših izkušnjah ima vsak dovolj znanja na svojem področju, seveda pa se je treba tudi kaliti. Podjetja so tista, ki lahko omogočijo, da dober kader postane najboljši in kompetenten v svoji stroki.

Imamo prednost: dopolnjujemo drug drugega in pri tem si delimo znanje. Vsak dan se od svojih sošolcev in sošolk naučimo toliko novega. Vsakokrat postanemo za odtenek pogumnejši. Pa bo prihodnost potemtakem nekoč tudi naša?

7 LITERATURA IN VIRI

Literatura:

1. Pirc, T.: *Radio: zakaj te imamo radi*, Modrijan, Ljubljana, 2005.

Viri:

1. <http://www.stereo.si/Radio.php>, dne 25. 5. 2011
2. http://www.radioprlek.net/index.php?option=com_content&view=article&id=107&Itemid=69, dne 25. 5. 2011
3. http://www.rtv slo.si/modload.php?&c_mod=rtvoddajeradio&op=show&func=read&c_menu=1&c_id=30, dne 25. 5. 2011
4. http://bos.zrc-sazu.si/cgi/a03.exe?name=sskj_testa&expression=miza&hs=1, dne 25. 5. 2011
5. http://en.wikipedia.org/wiki/Round_Table, dne 25. 5. 2011
6. <http://radiostudent.si/p/evropa2020/sample-pag/>, dne 25. 5. 2011
7. <http://socialniteden.si/evropska-unija-v-zivo>, dne 25. 5. 2011
8. <http://www.avp-rs.si/avp/avp-si.nsf/avp/okrogla-miza-slovenija-z-manj-alkohola-07-04-2011>, dne 25. 5. 2011
9. <http://www.kiberpipa.org/sl/event/2010-nov-30/1299/cakajoc-na-revolucijo-okrogla-miza-o-prihodnosti-medijske/>, dne 25. 5. 2011
10. <http://i.ytimg.com/vi/GdOFbiUeiI8/0.jpg>, dne 25. 5. 2011
11. http://beta.finance-on.net/pics/cache_ok/okrogla_miza_nkbm1.1197371560.JPG, dne 25. 5. 2011